

ใบความรู้เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ความหมายของใจความสำคัญ

ใจความสำคัญ คือข้อความสำคัญของเรื่อง จะตัดออกไม่ได้ ถ้าตัดออกไปจะทำให้เนื้อความเปลี่ยนแปลงไปหรือได้ความไม่ครบถ้วน การอ่านเพื่อสรุปใจความสำคัญ ผู้อ่านต้องมีสมาธิ อ่านอย่างรอบคอบ และผู้อ่านจะต้องทำความเข้าใจเรื่องทีอ่าน ต้องอ่านหลาย ๆ เที้ยว แล้วตั้งคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านว่า ใครทำอะไร ที่ไหน เมื่อใด อย่างไร แล้วตอบคำถามนั้นเพียงสั้น ๆ แต่ให้ได้ใจความชัดเจน จากนั้นนำมาเรียบเรียงให้เป็นประโยคสั้น ๆ

หลักการอ่านจับใจความสำคัญ

การอ่านเพื่อจับใจความจะต้องพิจารณาทีละย่อหน้า โดยปกติย่อหน้าแต่ละย่อหน้าจะมีใจความสำคัญที่สุดอยู่หนึ่งประโยค ข้อความอื่น ๆ เป็นส่วนขยายใจความสำคัญให้กระจ่างชัดขึ้น ด้วยวิธีอธิบายความหมาย ยกตัวอย่างเปรียบเทียบหรือแสดงเหตุผล ประโยคใจความสำคัญอาจอยู่ตอนต้นย่อหน้า อยู่ท้ายย่อหน้า กลางย่อหน้า หรืออาจอยู่ทั้งตอนต้นและท้ายย่อหน้า แต่ส่วนใหญ่มักอยู่ตอนต้นย่อหน้า ในบางครั้งประโยคใจความสำคัญก็ไม่ได้เขียนไว้ชัดเจน ผู้อ่านต้องแยกให้ได้ว่า ข้อความใดเป็นใจความสำคัญ ข้อความใดเป็นใจความที่ขยายหรือเสริมใจความสำคัญ

ตัวอย่างการอ่านใจความสำคัญ

ความรัก ความเข้าใจ คือสายใยของครอบครัว เป็นคำขวัญที่ชนะเลิศการประกวดคำขวัญวันครอบครัว ซึ่งรัฐบาลกำหนดให้วันที่ ๑๔ เมษายน ของทุกปีเป็นวันครอบครัว

ประโยคใจความสำคัญ อยู่ตอนต้นของข้อความ ได้แก่ ความรัก ความเข้าใจ คือสายใยของครอบครัว

ประโยคใจความรอง คือ ประโยคที่ขยาย ได้แก่ รัฐบาลกำหนดให้วันที่ ๑๔ เมษายน ของทุกปีเป็นวันครอบครัว จะเห็นได้ว่าประโยคนี้ใจความสำคัญอยู่ตอนต้นของข้อความ ใจความที่ ๒ เป็นส่วนขยาย

แมวเป็นสัตว์น่ารัก แต่ผมไม่เคยผูกพันด้วย มันน่ารักมากในสายตาผม แต่เมื่อครั้งเป็นเด็กมาแล้ว เห็นแม่เลี้ยงแมวมาร่วมด้วยความรักแบบหลงใหล หาข้าวให้มันกิน จับมันขึ้นมาอุ้ม เรียกมันด้วยเสียงแบบเอ็นดู ทั้งที่ร้องกวนใจ เกล้าแข้งเกล้าขาเกะกะ และเป็นสัตว์เลี้ยงที่ฉวยโอกาสที่แสดงความรักคนเฉพาะเมื่อเวลามันหิว อิ่มแล้วก็ไป หรือไม่ก็นอนหลับเกียจคร้าน บ่อยครั้งที่ผมจินตนาการคิดว่าแมรักแมวมากกว่าผม

(ขอทาน แมว และคนเมา : อัศศิริ ธรรมโชติ)

ใจความสำคัญ อยู่ประเด็นสุดท้าย กล่าวคือ ผู้แต่งอิจฉาแมว และคิดว่าแมรักแมวมากกว่าเขา ส่วนประโยคอื่น ๆ เป็นส่วนขยายว่าทำไมผู้แต่งจึงอิจฉาแมว